

II. Îndreptățirea prin credință – 3:21-5:21

1. Îndreptățire prin credința în Isus Hristos

3:21-3:30 –

Până acum Pavel a dovedit întreaga lume vinovată înaintea lui Dumnezeu și total neputincioasă în a-și remedia situația lamentabilă. De abia de acum în colo are rost să ne vorbească și despre soluția lui Dumnezeu pentru noi. Ideea este că nu avem nevoie de o soluție divină atâta vreme cât nu conștientizăm problema și neputința noastră în a o rezolva. Înainte să ne arunce colacul de salvare, Pavel ne demonstrează că suntem în mijlocul oceanului, înaintea să ne azvîrle frînghia salvatoare, el ne deschide ochii să ne arate că suntem în fundul unei gropi întunecate, înainte să ne ofere antidotul, el ne convinge că suntem bolnavi de o boală incurabilă, înainte să ne vorbească despre neprihănirea oferită prin Hristos el ne dovedește a fi nelegiuți și incapabili să ne îndreptăm prin eforturile noastre.

Acum vestea buna este cu adevărat o veste bună. Primele cuvinte ale vieții bune sunt „dar acum”. Despre ce moment să fie vorba? Acum când? Dacă ne uităm cu atenție în context este vorba despre un moment istoric din revelația progresivă a lui Dumnezeu. Este vorba despre momentul întrupării Fiului lui Dumnezeu și înfăptuirii minunatei Sale lucrări de la Golgota. Acum S-a arătat acea neprihănire pe care o dă Dumnezeu fără Lege. Este adevărat că înaintea de învierea lui Isus, au fost mulți oameni înreptați prin credință. Însă ei erau îndreptați în baza unei lucrări viitoare a lui Dumnezeu (lucrarea Fiului lui Dumnezeu pe pământ). Neprihănirea a fost revelată în sens real și complet de-abia în momentul istoric al morții și învierii lui Isus Hristos.

Această neprihănire sau dreptate o dă Însuși Dumnezeu și doar Dumnezeu și o dă fără Lege, adică fără faptele Legii, fără strădania omului de a-și remedia falimentul spiritual prin fapte. Însă această neprihănire dată fără Lege nu este străină de revelația divină. Ba dimpotrivă, punctul central al Legii și prorocilor este tocmai anunțarea acestei minunate neprihăniri fără Lege. Și apoi, această neprihănire dată fără lege, nu sfidează legea, ci o satisface.

Într-adevăr, Pavel anunță o minunată neprihănire oferită de Dumnezeu fără Lege, după care evidențiază ce trebuie să facă omul pentru a beneficia de ea (v.22-24), dar și ce a trebuit Dumnezeu să facă pentru a satisface legea dreptății Sale (v.25-26).

Am putea surprinde astfel înlănțuirea de idei din acest pasaj:

- I) v.21 – proclamarea unei neprihăniri fără lege
- II) v.22 – v. 24 fără lege, în ce-l privește pe om, care nu trebuie și nici nu poate altceva decât să primească un dar nemeritat prin credința în Isus Hristos
- III) v. 25-26 prin împlinirea Legii prin moartea lui Isus Hristos, în ce-L privește pe Dumnezeu
- IV) Concluzia 1: omul nu are cu ce să se laude
- V) Concluzia 2: universalitatea acestui dar (este atît pentru iudei cît și pentru neamuri)

O neprihănire fără Lege

Deci după ce Pavel anunță neprihănirea pe care o oferă Dumnezeu omului fără Lege, explică ce înseamnă acest lucru. El insistă astfel în v.22-23, că fără lege înseamnă fără faptele legii, adică fără efortul omului decăzut de a face binele, fără strădania de a-și remedia starea prin anumite performanțe morale.

Darul neprihănirii vine prin credința în Isus Hristos, prin alegerea omului de a-și recunoaște neputința totală și de a crede că singura soluție pentru îndreptățirea lui este sacrificiul lui Hristos. Omul poate doar să își pună încrederea în Hristos. Pe baza acestei încrederi, el este socotit neprihănit. Bineînțeles este, cum spune și Pavel – vorba de un dar nemeritat, care nu trebuie plătit ci este 100% un har divin. Credința nu este o mică plată prin care se obține acest mare dar, ci este modalitatea naturală de primire a acestui dar. Dumnezeu nu vrea să își impună acest dar cu forța. Nu, ci El îl va dăruia doar aceluia care recunosc că au nevoie de o neprihănire fără lege din partea lui Dumnezeu. Darul nemeritat de a fi socotit neprihănit pentru a reintra în prezența lui Dumnezeu este doar pentru cei care doresc acest lucru. Credința este baza subiectivă a mântuirii. Problema legală a îndreptățirii o rezolvă singur Dumnezeu. Dar cui să ofere îndreptățirea? Răspunsul este simplu: doar aceluia care își iau testul încrederii în Dumnezeu.

Ne aducem aminte că în Romani 1-3 Pavel a susținut că păcatul cardinal al omenirii a fost lipsa de încredere în Creator. Dumnezeu rezolvă problema neprihănirii, dar este gata să dăruiască îndreptățirea doar celor care iau acest test picat altădată. De aceea modalitatea primirii neprihănirii (și nu al cumpărării ei) este credința în Isus Hristos, adică încrederea deplină în Fiul lui Dumnezeu, în soluția Sa, în vorbele Sale, în făgăduințele Lui. La fel cum judecata are loc într-un context relațional, și primirea darului neprihănirii are loc în același context. Dumnezeu Își zice: „Bine, Eu am un dar al neprihănirii pe care îl pot oferi întregii lumi decăzute. Acest dar reface relația cu Mine pentru orice păcătos. Dar marea întrebare rămâne: ei Mă vor cu adevărat? Vor să se întoarcă? Vor avea încredere deplină în Mine?”.

Este extrem de important să înțelegem că darul neprihănirii nu este un scop în sine. La fel ca și judecarea lumii, îndreptățirea ei are loc în același context relațional: Persoana vie a lui Dumnezeu și Persoana vie a omului. În cele din urmă îndreptățirea este condiția ca omul să poată reintra în relație cu Dumnezeu, să se poată bucura din nou de prezența Lui. Un Dumnezeu Sfânt și Perfect nu poate accepta păcătoși și vinovați în Împărăția desăvârșită. Doar cei dreپți se pot bucura de acest lucru. Păcătosul trebuie mai întâi socotit drept, pentru a putea intra în relație cu Creatorul. Deci îndreptățirea fără o relație cu Dumnezeu, fără o reîntoarcere acasă este un non-sens. Iată de ce credința este condiția subiectivă a primirii (și nu a cumpărării sau meritării) neprihănirii, căci credința oglindește dorința aprinsă a păcătosului de a se întoarce Acasă, este Da-ul! Atunci când Cerul îl cere în căsătorie pe om, se întâmplă revenirea lui sub Autoritatea morală pe care altădată a urât-o, a sfidat-o, a negat-o.

O neprihănire prin împlinirea Legii

Am văzut că în ce-l privește pe om, primirea neprihănirii este fără Lege, adică fără împlinirea Legii. Însă în ce-L privește pe Dumnezeu oferirea neprihănirii se realizează prin împlinirea Legii. Glasul legii cerea condamnare veșnică pentru cel care a întors spatele Creatorului. Pocăința acestuia nu putea anula pedeapsa legii, după cum nici în tribunalele omenești părerea de rău a criminalului nu abolește vina și pedepsirea sa. Glasul Legii era de fapt glasul dreptății lui Dumnezeu. Și aici este o mare taină. Dumnezeu nu putea pur și simplu să treacă cu vederea păcatele celui păcătos. Cel păcătos trebuia pedepsit. Nimeni nu îi cerea în mod imperios acest lucru lui Dumnezeu, ci propria Sa natură divină revendica nimicirea eternă a celui care l-a hulit pe

Creator. Putem spune că în dreptatea și demnitatea Sa de Dumnezeu, Marele Creator nu putea accepta pur și simplu ca cineva care i-a întors cândva spatele să fie primit bine mersi în Împărăția Sa. Natura pedepsei era eternă. Atât de mare era pentru Creator ofensa de a fi crezut Tiran, de a fi urât, de a fi negat ca singură Sursă a vieții și a fericirii, de a fi respins cu încăpățănare în ciuda revelației de Sine care punea în lumină bunătatea și mărirea Sa, încât cel răzvrătit trebuia pedepsit, și nu oricum, ci cu o despărțire veșnică de la Fața Sa.

Astfel, înțelegem că îndreptățirea omului este mai degrabă o problemă între Dumnezeu și Sine. Nu neapărat omul avea nevoie de un sacrificiu care să satisfacă dreptatea lui Dumnezeu (în Vechiul Testament, omul s-a bucurat de îndreptățire și de siguranța mântuirii fără să cunoască jertfa lui Isus Hristos), și nici nu era o cerință a diavolului sau a îngerilor. Cerința era a lui Dumnezeu Însuși. Păcatul trebuia pedepsit cum se cuvine, nu putea pur și simplu să fie ascuns sub preș. Cel păcătos trebuia să primească iadul etern pentru alegerea sa nebună de a trăi fără Creator. De aceea Pavel își începe Evanghelia vorbindu-ne de mânia lui Dumnezeu, și nu de mânia diavolului, sau a îngerilor, sau a oamenilor. Cel mai mare obstacol în mântuirea omului era chiar Legea lui Dumnezeu care cerea condamnarea acestuia, era chiar dreptatea Sa, era chiar Dumnezeu Însuși. Mântuirea din Romani este o mântuirea de sub mânia lui Dumnezeu, este o salvare din mâinile unui Dumnezeu mânios și drept. De aceea diavolul lipsește cu desăvârșire în primele trei capitole. Ba mai mult, Satan nu este numit în mod direct decât o singură dată în Romani 16. Pavel vrea să sublinieze cât se poate de clar că mântuirea este o problemă între Dumnezeu și om și între Dumnezeu și Sine.

Ce este fascinant în Evanghelia lui Hristos (și unic în toate religiile lumii) este că Dumnezeu nu este doar Marele Obstacol în mântuirea omului, dar este și Marea Soluție pentru mântuirea omului. Astfel, prin sacrificiul lui Hristos, Dumnezeu își plătește Sieși prețul răscumpărării noastre. Aceasta este, cred, cea mai profundă și complexă aserțiune teologică și filosofică pe care o găsim în Biblie, în domeniul religiilor și în universul literar al omenirii. Spre deosebire de toate celelalte religii caracterizate atât de mult prin arbitrar, mister și neînțeles, creștinismul dă dovadă de o rigoare mai mare decât i-ar fi cerut-o și cel mai scrupulos religios și filosof. Cine s-ar fi gândit să îi ceară lui Dumnezeu să își plătească Sieși prețul răscumpărării noastre? Nimeni, după cum dovedește istoria religiilor și a filosofiei. Cu toate acestea creștinismul își impune sieși această condiție. Cât de ușor îți poți da seama de superioritatea morală și filosofică a creștinismului, de credibilitatea sa fără concurență în lumea religiilor. Dumnezeu nu putea pur și simplu să ascundă sub preș păcatelor celor ce se întorceau sincer la El. El nu putea pur și simplu să ierte păcatul. Legea dreptății Sale trebuia împlinită. Prin moartea lui Isus Hristos pentru păcatele noastre Legea a fost împlinită. Hristos Isus ne-a reprezentat în moarte și în pedeapsă. Astfel, cei păcătoși au primit pedeapsa cuvenită și dreptatea lui Dumnezeu a fost pe deplin satisfăcută.

Până la acest moment istoric când Dumnezeu a revelat această dreptate prin Hristos Isus, a fost o perioadă pe care Pavel ne-o descrie ca vremea îndelungei răbdări a lui Dumnezeu. Despre ce să fie vorba? Știm că Dumnezeu ar trebui să își reverse mânia violentă peste omenire și totuși El întârzie să o facă. Această amânare pune la încercare îndelunga dreptate a Creatorului care este de trei ori sfânt și drept, și totuși îngăduie suferința și nedreptatea pe pământul creat de El spre slava Lui. Însă învierea lui Isus nu a pus capăt răspândirii răului în lume. Deci Pavel nu se referă la această îndelungă răbdare a lui Dumnezeu. Cred că el se referă la altceva. Ne aducem aminte de discuția din Levitic 16. Dumnezeu socotea neprihăniți în Vechiul Testament pe cei ce aveau credință, dar nu le soluționa deplin problema vinovăției lor. Dumnezeu își asuma responsabilitatea de a soluționa păcatele celor socotiți neprihăniți prin credință în viitor, printr-o jertfă mai bună. Până atunci însă îndelunga sa răbdare era pusă la încercare. Dar cum și de cine? Un prim răspuns ar fi:

de Sine. Dreptatea sa cerea soluționarea păcatului celui socotit neprihănit. Dumnezeu a amânat această soluționare până la împlinirea vremurilor. Această amânare a însemnat poate o luptă între Dumnezeu și Sine. Dar poate nu acest fapt a provocat răbdarea lui Dumnezeu, poate a fost altceva, și anume prezența celui rău în cer. Știm că din pricina păcatelor nesoluționate ale celor socotiți neprihăniți în vechime, cel rău avea acces în cer și pâra zi și noapte pe sfinți și punea la îndoială în fața întregului cer dreptatea lui Dumnezeu. În mod cert a fost o prezență extrem de neplăcută care a pus la încercare îndelunga răbdare a lui Dumnezeu.

Dar odată cu învierea lui Isus Hristos, stăpânitorul lumii acesteia a fost judecat și aruncat afară din cer, a fost aruncat definitiv pe pământ din pricina faptului că, prin jertfa lui Hristos, păcatele celor din vechime au fost soluționate înaintea lui Dumnezeu.

Concluziile lui Pavel

Pavel încheie cu două concluzii. Prima subliniază lipsa oricărui merit al omului în procesul îndreptăririi. Neprihănirea este 100% opera Creatorului și este pentru om un dar nemeritat, fără plată și fără Lege. Credința nu înseamnă o plată sau un merit, ci este modalitatea naturală de primire a acestui dar, este în cele din urma dovada că omul își dorește îndreptățirea sa înaintea lui Dumnezeu. Este important că el accentuează că îndreptățirea este prin credință, fără faptele Legii. Deci nu este în parte prin credință, și în parte prin faptele Legii, ci este 100% prin credință și 0% prin faptele Legii. Credința este în opoziția totală cu faptele Legii, deoarece pe când faptele Legii oglindesc efortul omului de a-și remedia falimentul moral și spiritual, credința mântuitoare trâmbează totala neputință și incapacitate a omului de a se reabilita pe sine și totala sa dependență de harul lui Dumnezeu, de un dar nemeritat din afara sa. A doua concluzie sau afirmație este aceea că Dumnezeu va socoti neprihăniți prin credință și pe cei tăiați împrejur, și pe cei netăiați împrejur. Poate fi și o concluzie, deoarece mai sus Pavel a afirmat că nu este nici o deosebire între oameni deoarece toți au păcătuit și sunt lipsiți de slava lui Dumnezeu. Dar poate fi și o afirmație pe care Pavel o va demonstra mai târziu prin exemplu lui Avraam când reia această temă.

Este important să medităm puțin asupra expresiei "a fi socotit neprihănit". În original expresia ar însemna mai degrabă a fi socotit sau declarat drept, fără prihană, fără vină. Este vorba de un statut nou pe care Dumnezeu Însuși îl atribuie omului păcătos care crede. Și este mai mult decât simplul fapt de a fi iertat sau grațiat. Cel iertat sau grațiat este absolvit de pedeapsă, însă în dosarul său rămân scrise faptele sale rușinoase. Cel iertat sau grațiat nu este declarat drept sau fără vină, ci un vinovat absolvit de pedeapsă. Dosarul lui nu este distrus. Îndreptățirea este mai degrabă o amnistiere sau poate chiar o rejudecare a cazului în urma căruia cel declarat altădată păcătos este declarat drept, fără vină, fără pată. Este extraordinar și aproape de necrezut faptul că Dumnezeu ne șterge păcatele și vina și ne declară dreptți și fără prihană înaintea Lui. Înaintea Sa devenim albi ca neaua, curați 100%, fără vină, ca și cum niciodată nu am fi păcătuit. Este vorba de un nou statut spiritual pe care îl primește omul. Iată ce ne spune Balaam despre percepția divină asupra lui Israel care umbla în credință: " El nu vede nic o fărădelege în isreal. El nu vede nici o răutate în Iacov." (Numeri 23:21). Îmi aduc aminte de o satanistă care făcuse carieră în "meseria " ei și care a experimentat păcate și perversiuni sexuale greu de închipuit, și care după ce s-a întors la Dumnezeu avea diferite frământări cu privire la statul ei înaintea lui Dumnezeu și se lupta cu amintirea cumplită a vechilor păcate. Dumnezeu însă i-a vorbit print-un vis și i-a spus: "Tu ești pentru Mine ca o fecioară curată." Dumnezeu ne declară dreptți și înaintea lui suntem albi, curați, fără vină, asemenea îngerilor care nu au păcătuit niciodată. Creștinul trebuie să cunoască și să se bucure de acest nou statut. Ba mai mult, cunoașterea acestui nou statut îl va motiva la sfințire. Când

Dumnezeu te declară drept, fără vină, are loc o modificare profundă asupra percepției de sine, și acest lucru va determina schimbări radicale în comportamentul moral. Pentru că am primit un statut atât de minunat, mă voi conforma lui și voi lăsa ca viața mea să fie în armonie cu el.

Sunt câteva întrebări legate de constanța acestui statut: dacă cineva născut din nou păcătuiește din neveghere, ce se întâmplă cu acest nou statut până când el se pocăiește? Îl pierde și îl reprimește iarăși, sau îl păstrează până în situația perseverării în neascultare și a căderii din har?

Pavel nu tratează direct această temă aici, dar prin expresiile folosite el ne sugerează o constanță a acestui statut până în situația unei răzvrătiri încăpățânată care îl aruncă pe om în brațele păcatului cu voia și când el pierde acest minunat statut. Avem mai multe pasaje în Scriptură când anumiți creștini aflați în neveghere sunt totuși numiți sfinți, copii ai lui Dumnezeu, Biserică a lui Hristos (vezi 1 Corinteni, Bisericile din Apocalipsa etc). Se pare deci, că trebuie să facem diferența între statut și dinamica spirituală a celui credincios. Cineva poate căpăta cetățenie americană. Apoi, acesta poate încălca anumite norme ale poporului american. Cetățenia nu îi va fi ridicată imediat, însă va fi îndemnat să își rezolve problemele sale. Dacă el va persista în comportamentul său sfidător, atunci, în cele din urmă, va pierde statul de cetățean american. Un alt exemplu edificator este căsătoria. Soție lui Ion, rămîne soția lui Ion, chiar dacă îi face anumite probleme. Doar dacă ea nu își rezolvă probleme din familie și alege calea infidelității, se ajunge la divorț și atunci își pierde statul de soție a lui Ion. La o primă vedere, așa se pare că stau lucrurile și în legătura cu minunatul statut pe care ni-l oferă credința în Hristos. Vom mai reveni asupra acestei teme când vom studia capitolele 6-8.